

Добрий день, шановний Валерію Михайловичу!

Ви знаєте, мабуть, чи не вперше за кількарічну історію участі у Вашому чудовому заході ми з превеликим задоволенням надсилаємо Вам нашу колективну роботу без «прочерків». Звісно, це ще не гарантує, що ми все відгадали правильно, проте сподіваємося, що оцінювання буде лояльним!

Спасибі, що у цьому заході були і «дитячі» запитання, бо Ромчик відчув, що щось знає. А також несподівані новинки, наприклад, тема музики на «кістках» була відкриттям навіть для мене, так само, як і неоднозначна інформація про шпигуна (агента) Сіднея Рейлі.

Все-таки є у Вашому заході досить складні запитання, але ми щиро вдячні за пошуки, за нові знання, за цю неймовірну ейфорію, коли невідоме стає очевидним!!!

.....

З незмінною та глибокою повагою – родина Саражинських з Білої Церкви.

Саражинський Роман

06 січня 2011 р.

вул. Некрасова, 99, кв.3

м. Біла Церква,

Київська область

09100

Білоцерківська спеціалізована

школа I-III ступенів № 12

з поглибленим вивченням

інформаційних технологій

Білоцерківської міської ради

Київської області

бульвар Княгині Ольги, 11

м. Біла Церква,

Київська область,

09109

(20.09.2021-29.09.2021)

«СЛОВА Саражинських з Білої Церкви»

(відповіді на запитання першого туру 57-го заходу «50 СЛІВ»)

1. **238.**

Сума 13 перших простих чисел обчислюється так:

$$2+3+5+7+11+13+17+19+23+29+31+37+41=238.$$

Зацікавив математичний нюанс, про який йдеться у запитанні, тому прорахували можливий варіант відповіді, у якому справді можна помилитися на 40, а виглядає він так:

1+2+3+5+7+11+13+17+19+23+29+31+37=198.

Пам'ятаємо, що 1 – це не просте число, оскільки воно має один натуральний дільник.

2. ЗАПОВІДНИК «АСКАНІЯ-НОВА».

10 липня 2009 року під час брифінгу у парламенті Заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко повідомив, що Біосферний заповідник з Херсонщини «Асканія-Нова» вийшов до півфіналу Всесвітнього конкурсу «Сім нових чудес природи».

<https://ridna.ua/2010/09/ukrayina-sered-svitovyyh-chudes/>

У 2008 році «Асканія-Нова» стала переможцем акції «Сім природних чудес України».

У 2009 році цей біосферний заповідник представляв Україну у Всесвітньому конкурсі «New 7 Wonders of Nature».

[https://uk.wikipedia.org/wiki/Асканія-Нова_\(заповідник\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Асканія-Нова_(заповідник))

3. ВИКРУТКОЮ.

Вікрутка – інструмент, призначений для відкручування і закручування гвинтів, шурупів та інших деталей з різьбою, на головці яких є шліц (паз).

4. КАНБЕРРА.

Канберра – столиця Австралії. Населення 381,448 тис. осіб. Місто розташоване в північній частині Австралійської Столичної Території, 280 км на південний захід від Сіднея і 660 км на північний схід від Мельбурна.

Місце розташування Канберри було обране для розміщення національної столиці в 1908 році як компроміс між суперечками Сіднея і Мельбурна, двох найбільших міст Австралії.

<https://uk.wikipedia.org/wiki/Канберра>

5. КРИВИЙ РІГ.

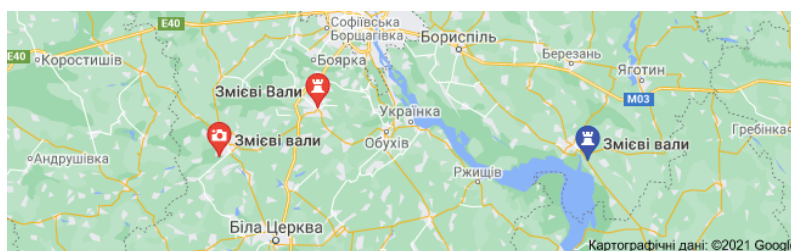
З 1 травня 2021 року у Кривому Розі запровадили безкоштовний проїзд у громадському транспорті комунальної форми власності для всіх містян. За інформацією з мерії міста, Кривий Ріг – перше й поки єдине місто в Україні, де мешканці наразі можуть не платити в трамваях, тролейбусах та комунальних автобусах. Такою була передвиборна обіцянка мера

міста Костянтина Павлова, висуванця партії «Опозиційна платформа – За життя», який восени минулого року змінив на цій посаді Юрія Вілкула.

У бюджеті міста на 2021 рік запланували кошти на цей проєкт: 116 мільйонів гривень. Скористатися правом їхати без оплати жителі можуть, показавши так звану «картку криворіжця». Поки цей документ оформили далеко не всі: приблизно половина – 270 тисяч людей з понад 600 тисяч жителів. Гості міста та ті, хто відмовиться оформити картку, продовжать платити за проїзд.

<https://www.radiosvoboda.org/a/kryvyy-rih-transport-bezkoshtovny/31233368.html>

6. ЗМІЄВІ ВАЛИ.

Уже з XIX століття у вчених не було сумнівів у тому, що Змієві вали були військовими оборонними (белігеративними) спорудами. Високі насипи значної довжини виконували роль суцільних загороджень і були ефективними засобами захисту осілого хліборобського населення лісостепу, його господарства та жилих поселень від легкої кінноти степових кочовиків, зводячи нанівець їхню головну перевагу – швидкість просування та раптовість нападу. Загрозу з боку степу підтверджує конструкція валів та загальна спрямованість їхніх ліній – вали хвилями розходяться з півночі на південь та південний схід, утворюючи паралельні лінії.

Те, що зараз виглядає як залишки невразних земляних насипів, колись було потужним та складним укріпленням – суцільні вали заввишки 10-15 метрів, шириною основи до 20 метрів, на дерев'яному каркасі, у деяких місцях у вигляді 5-6 паралельних земляних укріплень, із ровом глибиною до 2-3 метрів. Будівництво таких споруд вимагало величезної кількості людей та централізованого управління, тобто воно було можливим лише за умови існування держави, розвиненої цивілізації на цих територіях.

https://uk.wikipedia.org/wiki/Змієві_вали

7. ЗЕБРА.

Дороги у давні часи були суцільні, не мали ніяких позначень. Людина сідала в свою повозку, а хто багатший – в автомобіль, і доводилося керуватися лише власною логікою та везінням, бо на той час культура дорожнього руху була неактуальна.

У 1900 році Європа почала активно користуватися автомобілями, і стало зрозуміло, що безконтрольний рух ні до чого доброго не призведе. Вводилися різні заборони і правила, але підсумок був один – автолюбители не розуміли, як розминутися на дорозі з іншим учасником руху.

Тому у 1911 році Едвард Н. Хайнз (член дорожньої комісії Wayne County в штаті США Мічиган) запропонував нанести на першу бетонну дорогу Woodward Avenue в Детройті центральну лінію для розділення смуг руху.

Через 10 років після цього в передмісті Бірмінгема в містечку Sutton Coldfield з'явилося перше маркування Великобританії. Як і прийнято, у винаходах людини приживаються лише найкорисніші та найефективніші ноу-хау. Розмітка стала настільки успішна в підвищенні безпеки на дорогах, що згодом біле маркування доріг стало стандартом у Великобританії і безлічі інших держав.

Цікаво, що в більшості країн використовується біла розмітка. Хоча Австрія, Швейцарія, Німеччина, Естонія іноді використовують жовті, червоні, оранжеві кольори (як правило «кольорова» розмітка несе в собі статус тимчасової). Одна з найпопулярніших розміток у світі – пішохідний перехід. Про неї знають навіть найменші діти, адже ця розмітка називається «зеброю». Назва говорить сама за себе, адже вдивляючись у біло-чорне забарвлення дороги, згадаєш цю парнокопитну тварину. Вперше «зебра» як засіб забезпечення безпеки на дорозі була введена у Великобританії, в місті Слоу, 31 жовтня 1951.

Чорно-білу смугасту розмітку, як засіб безпеки на дорозі, запропонували німецькі вчені. Вони встановили, що таке контрастне чергування білого і чорного кольору діє на людське око як тривожний подразник і тому «зебра» – це не тільки позначення пішохідного переходу, а й сигнал, що попереджає про небезпеку.

Уперше чорно-біла розмітка з'явилася на дорогах Німеччини. Винахід виявився настільки простим і в той же час корисним, що дуже швидко поширився по всьому світу.

Цікавий факт щодо дорожньої розмітки: у Німеччині так полюбили «зебру», що щорічно відзначають її День народження.

<https://ukr.media/auto/381398/>

До речі, про смуги «зебри» на дорозі. Для водіїв вони справді завжди йдуть вздовж, а для пішоходів – уперек.

8. **БІЛИЙ.**

Найбільшою популярністю на всіх континентах користуються автомобілі білого кольору: в середньому по світу їх частка становить 40%.

Хімічний концерн BASF, один з найбільших у світі виробників автоемалей, опублікував рейтинг популярності автомобільних кольорів. За даними компанії, у 2020 році автовиробники використовували понад тисячу різних кольорів, але переважно купувалися автомобілі з ахроматичним кольором кузова: білим, чорним або сірим.

Наприклад, у країнах Азіатсько-Тихоокеанського регіону у білий колір фарбують 48% автомобілів, у Латинській Америці – 39%, у Північній Америці – 29%, а у Європі, Африці та на Близькому Сході – 28%.

Другий за популярністю – чорний. В цілому по світу минулого року у чорний колір пофарбували 17% автомобілів. У Північній Америці чорним був кожен п'ятий автомобіль (21%). В Європі, Африці та на Близькому Сході – 18%, в країнах Азіатсько-Тихоокеанського регіону – 16%, а у Латинській Америці тільки 12%.

На третьому місці світового рейтингу з часткою 13% сірий, але у Європі, Африці і на Близькому Сході, де частка сірих машин склала 20%, він був другим. У Південній та Північній Америці у сірих були по 18% автомобілів, а у Азіатсько-Тихоокеанському регіоні – 9%.

Серед хроматичних кольорів, тобто без урахування білого, чорного та всіх відтінків сірого, найпопулярнішим став синій. Найбільше відтінки синього любляють американці, у них цей колір став четвертим за популярністю (13%). У Європі, Африці та на Близькому Сході синім автомобілям віддають перевагу 11% покупців, у Азіатсько-Тихоокеанському регіоні – 6%, у Латинській Америці тільки – 2%.

Червоному кольору віддають перевагу 6% покупців у світі. Найбільшою популярністю червоні автомобілі користуються у Латинській Америці (9%). У Північній Америці червоними були 8% машин, а в Європі, Африці на Близькому Сході та у Азіатсько-Тихоокеанському регіоні – 6%.

Незважаючи на низьку популярність фіолетового та жовтого кольорів, на якій довелося усього по 1% автомобілів, фахівці BASF впевнені, що у найближчі роки їх популярність значно зросте, зокрема, у Європі через бум на кросовери.

https://auto.24tv.ua/tag/avtobiznes_tag70

9. **З.**

За три секунди можна відрахувати 30 книг, а решта – це і будуть потрібні 70!

10. **РУСЛАН.**

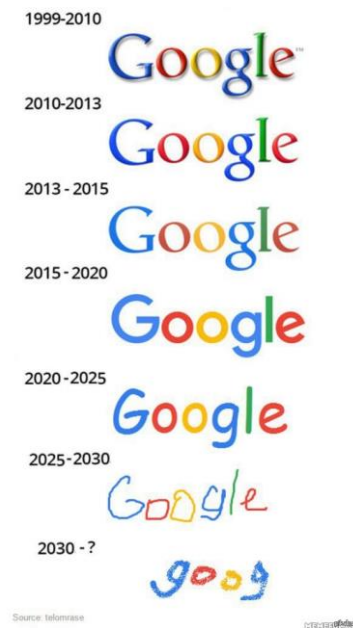
Руслан Борисович Горобець (19 червня 1956 р. – 25 квітня 2014 р.) – співак, композитор, аранжувальник.

З 1983 по 1996 рік – соліст-інструменталіст (клавішник) і керівник групи «Рецитал», яка акомпанувала Аллі Пугачовій на її сольних концертах.

Автор музики відомої пісні «Погода в доме» у виконанні Лариси Доліної.

https://ru.wikipedia.org/wiki/Горобець,_Руслан_Борисович

11. GOOGLE.

Корпорація Google – один із гігантів інтернет індустрії. Логотип Google зовні виглядає дуже просто і в той же час добре запам'ятовується. Історія походження логотипу Google переплітається зі створенням цієї інтернет компанії. Розробники були людьми освіченими і досить просунутими, тому вони вирішили створити логотип, який би підкреслював їхню могутність. Слово Google («гугл») є злегка видозміненим англійським словом «googol». Воно уособлює число десять у сотому ступені, тобто показує всю міць цієї технологічної корпорації.

<https://kvakusha.ru/uk/istoriya-logotipov-google-hto-oznachaet-logotip-google-prazdnichnyi.html>

Щоденно сайт Google обробляє приблизно 3 500 000 пошукових запитів. При цій статистиці ймовірно, що кожен з нас бачить логотип Google десь від 1 до 30 разів на день. Логотип Google є культовим і легко упізнаваним уже понад два десятиліття.

Фактично у компанії було два «перших» логотипи. У 1996 році він був у вигляді зображення руки і оригінальної назви компанії BackRub у червоному кольорі. Після

ребрендингу в Google компанія представила у 1998 році простіший логотип у вигляді різнокольорового напису Google!.

Перший логотип пошукової системи насправді передувє назві Google. Спочатку Ларрі Пейдж (Larry Page) і Сергій Брін (Sergey Brin) назвали свій веб-сканер BackRub. У 1997 році вони змінили назву компанії на Google – неправильне написання googol (латинський термін, що означає число 10 у сотому ступені, тобто одиниця зі 100 нулями). Ідея полягала в тому, що пошукова система Google могла швидко надавати користувачам величезну кількість, або гуголів, результатів.

<https://lpgenerator.ru/blog/2019/07/11/sekretnaya-istoriya-logotipa-google/>

12. МІСТ.

Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) планує відремонтувати 1385 мостів впродовж 5 років за національною програмою відновлення мостів; з них 103 мають бути відремонтовані цього річ. Про це розповів голова Укравтодору Олександр Кубраков 29 травня, презентуючи національну програму відновлення мостів до 2025 року: «Наша програма перш за все фокусується на мостах 4-ої і 5-ої категорій, тобто тих, які обмежено працездатні або непрацездатні, таких мостів ми зараз маємо 1385. Але пам'ятаємо, що є багато мостів, які взагалі не досліджували».

Також Кубраков зазначив, що в Україні налічується 16 155 мостів, із цієї кількості на сьогодні досліджено 35%. Загалом на дорогах державного значення було досліджено стан 73% мостів, а на дорогах місцевого значення – 15%.

За словами очільника відомства, Укравтодор у найближчі 1,5-2 роки планує дослідити стан усіх мостів в Україні, тому загальна кількість об'єктів, які будуть відремонтовані у межах програми, може зрости.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3035684-ukravtodor-planue-vidremontuvati-1385-mostiv-za-5-rokiv.html>

А наведене слово-підказка ЛМБЕЛІ за найпростішим шифром Цезаря, тобто з ключем 1, при якому зміщення літер в абетці відбувається на одну літеру, розшифровується так: Л – К, М – Л, Б – А, Е – Д, Л – К, І – И (КЛАДКИ – перші види МОСТІВ).

13. ВІТЧИЗНА.

14. ВАР. АТА.

Якщо перший варіант не викличе запитань (БУКВАР – ВАРВАР), то другий (БУКАТА – АТАВАР) вважаємо за доцільне прокоментувати.

Іменник *буката* зафіксований у словнику української мови Бориса Грінченка. Звісно, в сучасній українській мові це вже застаріле слово, яке належить до пасивної лексики, проте такий іменник існує і означає «шматок».

Буката, -ти, ж. = букат. ВЪ томъ же значеніи и Ум. букатка. *Прийде нам сі без букатки хліба пропадати.* (Словарь української мови / Упор. з дод. влас. матеріалу Б. Грінченка : в 4-х т. — К.

<http://hrinchenko.com/slovar/znachenie-slova/3673-bukata.html>

Також буката – це місцева рада в північному окрузі Ізраїля, тобто адміністративна одиниця в Ізраїлі, схожа з містом за устроєм та укладом життя, яка поки не досягла мінімальної кількості жителів та інших вимог для отримання статусу міста.

[https://ru.wikipedia.org/wiki/Буката_\(местный_совет\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Буката_(местный_совет))

Атавар – іменник на позначення прізвища, наприклад письменник Майкл Атавар (Michael Atavar), автор книги «Креативність. Використовуй нестандартні рішення кожен день».

15. ДРУГА.

Друга – за друга.

Цікаве явище омонімії, коли збігаються дві форми: *друга* (числівник) – *друга* (іменник у родовому відмінку).

16. НЕМИТІ.

Цікаво, що в цьому питанні ми помітили не тільки гумористичний підхід, а й філологічний аспект.

У нашій мові досить поширене таке явище як омонімія, а одним із різновидів неповних омонімів є омоформи – слова, що збігаються тільки в одній чи кількох формах, зазвичай належать до різних частин мови: *ніс* (іменник) – *ніс* (дієслово), *шию* (дієслово) – *шию* (знахідний відмінок іменника шия), *три* (дієслово) – *три* (числівник), *віз* (іменник) – *віз* (дієслово) тощо.

Цей ланцюжок можна продовжити і прикладом із запитання, адже *миті* – це і форма множини іменника *мить*, і форма множини дієприкметника *митий*.

17. АФГАНІСТАН.

Цікавий історичний факт пов'язаний з походженням слова «Афганістан». У слові «Афганістан» є слово «Афгані», яке означає «Афганістан».

У тексті гімну Афганістану є такі рядки:

«Це країна кожного племені,
Країна белуджів і узбеків,
Пуштунів і хазарейців,
Туркменів і таджиків;

З ними араби і гуджари,
Памірці, нуристанці,
Брагуї і кизилбаші,
Аймаки і пашаї.

https://uk.wikipedia.org/wiki/Гімн_Афганістану

18. **АЛО. АЛЛО.**

Слова «Ало», «Алло» у словнику Володимира Івановича Даля («Толковий словарь живого великорусского языка», 1863-1866 pp.) зафіксовано зі значенням «слухай» – як вигук, що лунав із корабля для початку розмови.

<http://www.endic.ru/dal/Alo-232.html>

<https://dslov.ru/dict/dal/1/d233.htm>

19. **SET.**

Факти про англійську мову, які, напевно, Вас здивують:

Слово «set» має в англійській мові 464 трактування! Уявіть собі. То ж тепер ситуація, коли Вас просять перекласти значення слова і Ви даєте якесь інше визначення, ніж очікував Ваш співрозмовник, є виправданною. 464! Неймовірно!

Найбільш вживаною літерою в англійській мові є літера «e». Майже кожне 8 слово має

у с
но
сл
пи
пі
ре
це
Тр
на
Якщо написати «set» великими літерами, воно виглядатиме однаково та

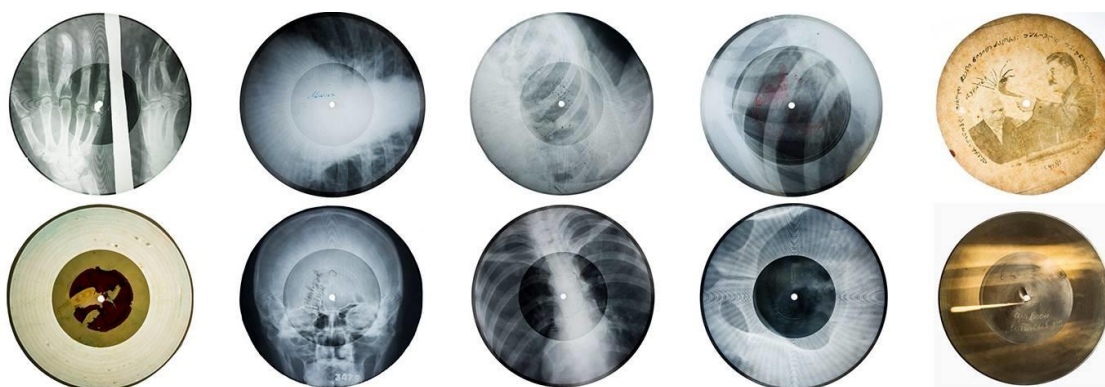
а рік маємо 4000
плюс 20 000 нових
Тож якщо сядете
де «I».
і літер три рази
прикладом такого
кій мові –
хвороби легень.
ротшим.
кінця. Вони
догори ногами!
ри, і знизу!

20. **ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.**

21. **ЛЕБЕДИНЕ ОЗЕРО.**

22. **БОГОСЛОВСЬКИЙ.**

«Музика на кістках» – підпільна культура запису пісень на рентгенівські знімки. На незвичайних пластинках записували музику заборонених музикантів, використовуючи рентгенівські знімки чужих суглобів, ребер, черепів...

У СРСР на таких незвичних носіях поширювали заборонену або недоступну музику. Називали подібні записи «кістками» або «ребрами». «Рebra» в Радянському Союзі записували і продавали з кінця 1940-х років аж до появи магнітофонів на початку 1970-х років. Так завдяки «кісткам» рок-н-ролл, бугі-вугі, бардівську, емігрантську і циганську музику можна було придбати за доступною ціною.

У результаті незаконної угоди меломани отримували тонку пластинку з однією піснею тривалістю не більше трьох з половиною хвилин. Якість «кісток» зазвичай була жахливою: шуми заглушали музику. Та все ж такі записи розходилися дуже швидко, завдяки чому радянська молодь хоча б мала уяву про «іншу» музику.

Через 30 років після зародження культури «музики на кістках» Віктор Цой заспівав: «Ты готов был отдать душу за рок-н-ролл, извлечённый из снимка чужой диафрагмы».

Вважається, що появі «музики на кістках» меломани зобов'язані лєнінградцю Руслану Богословському, який винайшов саморобний апарат для звукозапису і разом з друзями відкрив підпільну студію звукозапису «Золота собака».

Уважно вивчивши в студії Філона (засновника студії «Звукозапись») принцип роботи апарата і зробивши низку необхідних вимірювань, Руслан Богословський зробив робочі креслення, після чого знайшов токаря-універсала, який взявся за виготовлення необхідних деталей.

До речі, старі рентгенівські знімки творці «Золотої собаки» брали в міських поліклініках, адже медичні працівники були тільки раді позбутися від мотлоху.

<https://russian.rt.com/nopolitics/article/420267-muzyka-na-kostyah-ryobrah>

23. **ST.1. S.T.I.**

Йдеться про агента британської розвідки, короля шпигунів Сіднея Рейлі.

Його біографія настільки заплутана, суперечлива, невідома, що жодних фактів наводити не будемо, бо ж незрозуміло, де закінчується правда і починається вигадка, зумовлена поглядами на життя, професійною діяльністю, способом життя цієї людини.

Щоправда, наводимо два посилання на джерела, у яких наведено шифр розвідника з деякими розбіжностями.

<https://www.kommersant.ru/doc/2287913>

https://ru.wikipedia.org/wiki/Рейли,_Сидней

24. **12.**

12 слів є відповідями на запитання 56-го заходу: **МЕНСПРЕДИНГ. ВИШНЯ. ГЛУЗУВАННЯ. ЦВІКЛІ. КРОВ. ХМЕЛЬНИЧЧИНА. ХРОПІННЯ. ДО. ЗЕЛЕНКА. ЛАРИСА. ЧХАННЯ. РИС.**

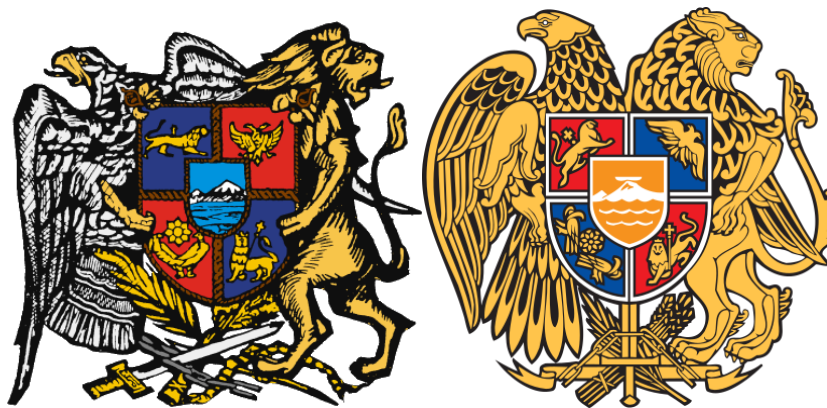
Коментар: трішки заплуталися через опечатки в нумерації запитань №2, №3, №4. Але якщо запитання №2 виправити на «3», №3 – на «4», а №4 – на «2», то все зійдеться!

Отже, претендуємо тут на додаткові 0,3 бала!

А ще у формулюванні питання №6 доречніше було б зазначити, що йдеться про регіон України, а не область, бо назва області – Хмельницька (11 букв), а зашифровано слово «Хмельниччина» (12 букв). Це вже географічний нюанс, але, на нашу думку, важливий.

Тому «просимо» ще додаткові 0,3 бала!

25. ВІРМЕНІЯ.

Герб Вірменської демократичної республіки (1918 р.). Герб Республіки Вірменія (1992 р.)

Герб Вірменії – один із державних символів Республіки Вірменія. Був прийнятий 19 квітня 1992 року Верховною Радою Вірменії та уточнений законом від 15 червня 2006 року.

В основу було покладено герб Вірменської демократичної республіки (1918-1920 років), який розробили архітектор Олександр Таманьян та художник Акоп Коджоян.

Герб складають такі елементи: щит, в центрі якого гора Арарат, що є символом вірменської нації, на її вершині Ноїв ковчег, оскільки відповідно до біблійної легенди ковчег після потопу зупинився саме на цій горі. Щит розділений на 4 секції, що символізують чотири незалежні вірменські королівства в історії Вірменії – Аршакоуніати, Арташезіанти, Багатоуніанти та Рубініанти.

Лев та Орел, що стоять за щитом, є королями тваринного світу і символізують собою мудрість, гордість, терпіння та шляхетність. Протягом багатьох сторіч вони були символами королівських родин.

https://uk.wikipedia.org/wiki/Герб_Вірменії